

KUBA

ŽIVELA REVOLUCIJA!

Kaj pa narava?

// besedilo: Tilen Basle, Neža Kocjan

CAYO JUITA je še neokrnjen del severne obale, ki ga odkrije le redkokateri turist.
foto: Tilen Basle

Kljub temu, da sva se osredotočila na raziskovanje biotske pestrosti, se ne da izogniti edinstveni družbeno-politični situaciji, v kateri je trenutno ta država. Obisk otoka ni le potovanje v prostoru, temveč predvsem preskok v času nazaj, kar omogoča sproščujoč oddih od potrošniške družbe. Socialni varnosti in zdravstvenemu varstvu navkljub se revolucionarna zavest vse bolj umika želji po materialnih dobrinah Zahoda.

Najbolj vzhodno točko je najino potovanje doseglo v Baracoi, najstarejšem kolonialnem mestu na Kubi. Danes je mesto živahen kolaž pisanih hišic, prašnih cest ter nasmejanih ljudi. Stisnjeno je v varnem zavetju gozdnatih gričev in obdano z morjem, ki vztrajno pljuska prek Malecóna. Veter z Atlantika poskrbi za prijetne temperature, obenem pa nosi s seboj neizpodbiten dokaz, da je Baracoa mesto čokolade. Vonj pražene-

ga kakava iz bližnje tovarne kar vabi v eno izmed čokoladnic, ki obdajajo glavno ulico. Le nekaj deset kilometrov od mesta pa lahko ljubitelji narave uživajo tudi v neokrnjeni naravi Narodnega parka Alejandro Humboldt.

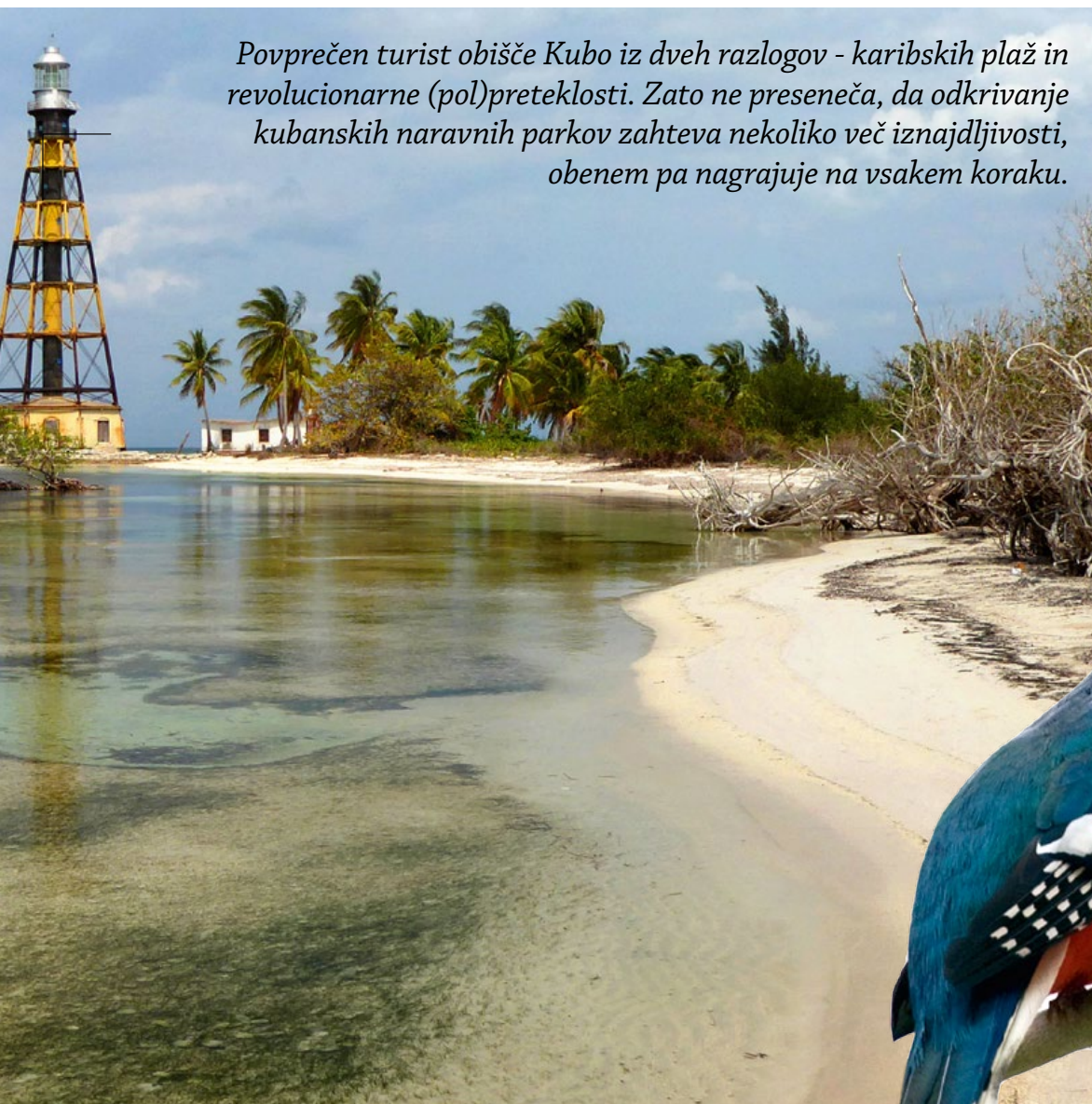
REDKO OBISKANI NACIONALNI PARK

Nacionalni park Alejandro de Humboldt sestavlja krpanka različnih tipov življenjskih okolij. Borov gozd se izmenjuje s sestoji mešanega gozda, drevesa preraščajo bromelije, v podrasti pa lahko najdemo številne vrste praproti, mnoge izmed njih endemične. Vodniki po parku so predvsem okoliški kmetje. Raziskane dele parka poznajo tako dobro, da brez težav najdejo žabico vrste *Eleutherodactylus iberia*, ki ne meri več kot osem milimetrov. To pa je le ena izmed poslastic, ki navdušijo. Ljubitelje živali na vsakem koraku pričaka kaj novega, bodisi kubanski todi (*Todus multicolor*), kubanski trogon ali po kubansko tocororro (*Priotelus temnurus*), kubanski kolibri (*Chlorostilbon ricordii*) ali pa katera izmed številnih vrst kuščarjev. Več kot polovica parka pa za zdaj ostaja neraziskana. Posledica precejšnje geografske oddaljenosti parka pripomore

Povprečen turist obiše Kubo iz dveh razlogov - karibskih plaž in revolucionarne (pol)preteklosti. Zato ne preseneča, da odkrivanje kubanskih naravnih parkov zahteva nekoliko več iznajdljivosti, obenem pa nagrajuje na vsakem koraku.

Površina:
109.884 km²
Št. prebivalcev:
11.238.317
Št. vrst ptic:
368 (od tega 25 endemičnih)
Št. Območij, pomembnih za ptice (IBA):
28

tudi k temu, da park precej redko obišejo turisti, še redkeje pa ornitologi.

OHRANJENO MOKRIŠČE ANTILOV

Pa vendar tudi na Kubi najdemo območja, ki množično privlačijo lovce na pernate redkosti. Najbolj poznano med njimi je dobrih 6.000 km² veliko mokrišče, imenovano Cienaga de Zapata. Razteza se v neposredni bližini vsem dobro znanega Prašičjega zaliva, kraja spodletele ameriške invazije, ki je pomenila dokončno zmago revolucije. Mokrišče je bilo že leta 1971 razglašeno za Ramsarsko območje, leta 2001 pa so ga razširili še za dobrih 4.500 km². Sestavlja največje območje ohranjanja narave ne samo na Kubi, temveč na celotnem Karibskem otočju. Območje pa ni pomembno le zaradi svoje velikosti, marveč je obenem tudi najbolje ohranjeno mokrišče Antilov.

RAZVIT ORNITOTURIZEM

V okoliških mestih Playa Larga in Playa Giron so skupine (starejših) ljudi v ohlapnih oblačilih peščne in kaki barve z daljnogledi okoli vratu

KUBANSKI TROGON

(*Priotelus temnurus*) velja za nacionalno ptico, saj njegova obarvanost in operjenost spominjata na kubansko zastavo.

foto: **Laura Gooch**

ter klobukom na glavi precejšen kontrast deskarjem, potapljačem ter drugim v kopalke oblečenim turistom. So jasen kazalec relativno dobro organizirane turistične niše, ki zagretim ornitologom omogoča, da pod vodstvom mnogih lokalnih vodnikov opazujejo številne endemične vrste ptic, kot so zapaški mokož (*Cyanolimnas cerverai*), zapaški stržek (*Ferminia cerverai*) ter kubanski strnadovec (*Torreornis inexpectata*). Poleg močvirnega dela blizu vasi Santo Tomás sva si v spremstvu vodnika ogledala še gozdni rezervat ter poplavno savano, kjer sva lahko opazovala kuščarskega kukavca (*Coccyzus merlini*), pa tudi redkejša kubanska endemite, kot na primer kubanske aratinge (*Aratinga euops*), kubanske sovce (*Glauclidium siju*) in golonoge sove (*Otus lawrencii*). Vsekakor je bil vrhunec izleta

ZANIMIVE VRSTE PTIC:

- kubanski trogon**
(*Priotelus temnurus*),
- čmrlji kolibri**
(*Mellisuga helenae*),
- kubanski kolibri**
(*Chlorostilbon ricardii*),
- kubanski todi**
(*Todus multicolor*),
- kubanski strnadovec**
(*Torreornis inexpectata*),
- zapaški stržek**
(*Ferminia cervicalis*),
- zapaški mokož**
(*Cyanolimnas cervicalis*),
- kalinar**
(*Melopyrrha nigra*),
- golonoga sova**
(*Margarobyas lawrencii*),
- žerjavovka
(*Aramus guarauna*),
- kubanska aratinga**
(*Aratinga euops*),
- kubanski piščalar**
(*Myadestes elisabeth*),
- ameriški škarjekljun**
(*Rynchops niger*)

KUBANSKI STRNADOVEC
(*Torreornis inexpectata*) -
kubanski endemit
foto: Tilen Basle

HAVANA - kjer se staro sreča s sodobnim.
foto: Tilen Basle

Potep po Kubi te na vsakem koraku opomni, da ne potrebuješ najnovejšega telefona, tablice ali avtomobila.
foto: Tilen Basle

TRŽNICE - idealno mesto za nakup lokalne hrane
foto: Tilen Basle

čmrlji kolibri (*Mellisuga helenae*) ali zunzuncito, kot ga kličejo domačini, ki s svojimi petimi centimetri in pol velja za najmanjšo ptico na svetu.

VONJ PO KAVI IN TOBAKU

Zahodni del otoka pripada provinci Piñar del Rio. Kot pove že ime, je večinsko rastje na tem območju bor. Tudi v Narodnem parku Viñales ni nič drugače. Izjema je le, da se na tem mestu borov gozd ponekod umakne kraškimi osamelcem iz lehnjaka, imenovanim mogotes. Slednji so preraščeni z različnimi vrstami palm, ki oblikujejo življenjsko okolje lokalno endemični vrsti kubanskega piščalarja (*Myadestes elisabeth*). Doline med osamelci so obdelane. Prevladujejo kulture tobaka, ponekod pa tudi kave. Viñales in okolica ležita na zaščitenem območju, zato je tu dovoljena le ekstenzivna obdelava tal brez uporabe pesticidov ali herbicidov,

namesto kmetijske mehanizacije pa polja orjejo z voli. Turistična ponudba v mestu je nadvse raznolika. Velika večina obiskovalcev obišče katero izmed prelepih plaž na severu. Za ljubitelje manj turističnih plaž predlagava plažo Cayo Juita, ki ponuja manj infrastrukture in odmaknjene koticke. Viñales je tudi eno izmed redkih območij za športno plezanje na Kubi. Turisti se lahko odločajo med različnimi dnevnimi izleti, ki vključujejo obiske jam v kombinaciji z ježo ali pohodom, spoznavanje procesa pridelave ter predelave organsko pridelane kave in tobaka pa se zaključijo s pristno kubansko cigaro, ki jo zvijejo kar pred obiskovalcem.

Viñales je primer, kjer množični turizem hodi z roko v roki z varovanjem narave. S tem daje upanje, da Kubanci kljub prihodu tujega kapitala ne bodo podlegli njegovim interesom za ceno ohranjanja narave.

Mavzolej revolucionarja
Che Guevare stoji v
Santa Clari.
foto: **Tilen Basle**

»Obisk otoka ni le potovanje
v prostoru, temveč predvsem
preskok v času nazaj, kar
omogoča sproščujoč oddih
od potrošniške družbe.«

ANANAS je splošno razširjen in ga
ne najdemo samo na plantažah.
foto: **Tilen Basle**

KUBANSKA SOVICA
(*Glaucidium siju*)
foto: **Tilen Basle**

ŽABA vrste
Eleutherodactylus iberia
foto: **Tilen Basle**